

Discussie werkgroep economie over het Regeerakkoord

Datum 14-10-2017

Algemene reacties

- Waarom heet het Regeerakkoord Vertrouwen in de toekomst en niet Verantwoordelijkheid nemen voor de toekomst? Welke visie over de rol van de overheid versus de markt spreekt hieruit?
- Ruk naar rechts. Bedrijfsleven profiteert. Alleen sociaal richting gezinnen. Asielbeleid is stuitend. Ik voel me voorgelogen en daardoor ben ik achterdochtig.
- Doordat een visie ontbreekt, is het lastig een overall beeld te krijgen van de verschillende maatregelen, de pleisters, en hun effecten. Vaak wordt met de ene hand gegeven en met de andere hand weer teruggenomen. Compromissen zonder totaal beeld.
- Veel van de ambities zijn positiever dan verwacht voor een rechts kabinet. Het schort echter vaak aan de financiële middelen en de concrete maatregelen in deze kabinetsperiode. Ook hangt het halen van veel ambities af van nog te sluiten akkoorden, waardoor het niet aannemelijk is dat de ambities worden waargemaakt en ook kan dit nog sterk afhangen van de bewindspersonen.
- Het klimaatbeleid is een illusiepolitiek vanuit VVD huize. De oplossing voor het klimaatprobleem zou mogelijk zijn zonder dat de oorzaken hoeven te worden aangepakt en zonder dat de gevestigde orde het productieproces hoeft aan te passen. Namelijk via CO2 opslag, terwijl hier nog geen positief track record op bestaat.

Discussie over stellingen

Er waren 6 stellingen geformuleerd. De werkgroep heeft de volgende onderwerpen uitgekozen voor discussie: tweedeling op de arbeidsmarkt, belastingstelsel en inkomensbeleid en vergroening.

1. Tweedeling op de arbeidsmarkt

Op zich worden maatregelen als een minimumtarief voor zzp activiteiten als positief beoordeeld. Het echte probleem wordt echter niet aangepakt dat een individu in de onderhandelingen tegenover een groot bedrijf of instituut komt te staan en dat dit individu daarbij altijd het onderspit zal delven. Bijvoorbeeld journalisten. Daarom zul je concurrentie op tarieven houden als de collectiviteit niet wordt gewaarborgd (bijv. pensioenen en goede verzekeringen). Dit is de historische reden waarom we cao's hebben en waarom deze ook nodig zijn. Daarnaast betalen zzp'ers niet mee aan ons collectieve vangnet, maar is het een kwestie van tijd totdat zij hier gebruik van moeten maken. In ons toekomstbeeld vallen zzp'ers ook onder de cao. Aandachtspunt is in hoeverre de NMA roet in het eten kan gooien vanwege de mededingingswetgeving. De mededingingsregels zitten samenwerking van kleine zelfstandigen in de weg, zelfs als de tegenpartij een grote tegenstander is.

Als losse maatregel is een mogelijkheid om verplichte collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zzp'ers (bij UWV) te herintroduceren, zoals vroeger de WAZ.

De maatregelen tav premiedifferentiatie in de WW naar contractduur en verkorting vd loondoorbetaling bij ziekte worden onderschreven. Het is belangrijk dat flexibele arbeidskrachten altijd duurder zijn dan vaste, zodat de prikkels voor werkgevers goed komen te liggen.

Ten aanzien van om en bijscholing van werknemers zien wij ook een rol voor de overheid; de verantwoordelijkheid moet niet worden afgeschoven op sociale partners.

2. Belastingstelsel en inkomensbeleid

Enerzijds wordt geopperd dat verhoging van de belasting op consumptie en verlaging van de belasting op arbeid een GL wens zou kunnen zijn. Anderzijds is er frustratie over de hoge spaartegoeden bij bedrijven als gevolg van het crisisbeleid, die nu niet worden afgeroomd, maar die verder worden vergroot met de verlaging van de vpb tarieven en de afschaffing van de dividendbelasting. De overheid zou zich moeten richten op de bedrijven die geen belasting betalen. De belasting op kapitaal mag ook omhoog. Alle terminologie in het regeerakkoord richt zich op zelfredzaamheid en ontkent de rol voor de overheid bij armoedebeleid. Niet iedereen kan werken.

Een kanttekening die hierbij geplaatst werd, is of je inkomstenbelasting die door de werknemer wordt betaald wel als arbeidskosten kan definiëren.

De gini coëfficiënt geeft geen goed beeld van de inkomensongelijkheid. Hiertoe moet naar de inkomenspercentielverdeling worden gekeken. Interessant in dit kader is een IMF rapport waarin de conclusie wordt getrokken dat een vlaktaks de inkomensongelijkheid vergroot.

De verhoging van het lage btw tarief zou alleen moeten gelden voor consumptie die ontmoedigd moet worden, zoals vlees, maar niet voor groenten en fruit. Ook zijn er zorgen over de gevolgen voor kappers en andere kleine werkgevers.

3. Vergroening

We zijn bezorgd over het ontbreken van een visie op landbouw en met name koeien. 17% vd CO2 uitstoot komt uit Landbouw, maar CDA lijkt maatregelen tegen te houden. Ook de natuur komt niet aan bod.

De infrastructuur voor nieuwe vormen van energie moet snel ontwikkeld worden om zaken ook echt voor elkaar te krijgen. De maatregelen zijn wat dat betreft te weinig concreet en ook staan er te weinig financiële middelen tegenover. We zien grote risico's tav CO2 opslag en vinden het een gemiste kans dat alleen pleisters worden geplakt en dat de CO2 uitstoot niet bij de oorzaak wordt aangepakt.

Een deel van de maatregelen kan waarschijnlijk het beste op lokaal en regionaal plaatsvinden door energie uit grond en lucht te halen. Daarbij is met name van belang dat de overheid regie neemt om te voorkomen dat er desinvesteringen plaatsvinden als gevolg van gebrek aan lokale coördinatie. Gesproken is over initiatieven om de warmte van industrie te hergebruiken via rotondes. Randvoorwaarde voor dit soort initiatieven is dat het distributienetwerk in handen van de overheid blijft.